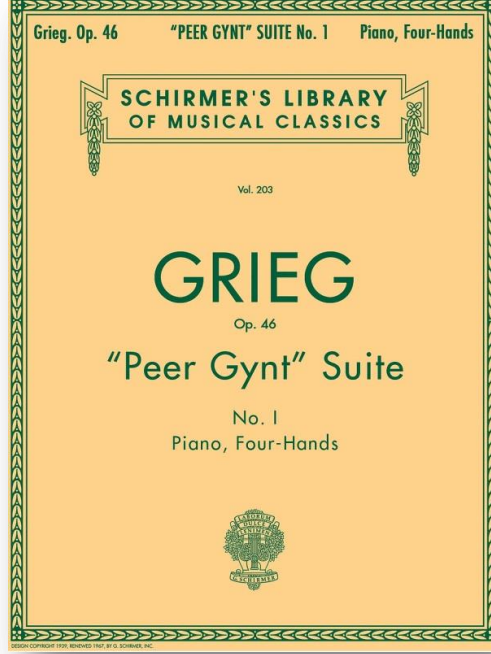

Grieg

Peer Gynt Orkestra Süiti No.1, Op. 46

1. Sabah (Allegretto pastorale) 2. Aase'nin Ölümü (Andante doloroso) 3. Anitra'nın Dansı (Tempo di Mazurka)
4. Dağ Kralının Mağarasında (Alla marcia e molto marcato)

"Peer Gynt" Grieg'in yazmaktan en az zevk aldığı ve en iyi hatırlandığı eseridir. Eseri, Henrik Ibsen'in dramatik şiiri üzerine bestelemiştir. Daha sonra çalışmayı sıkıcı bulmuş, konunun müzikal olmayan doğasından dolayı yavan hissetmiş, 1876 Şubat ayındaki prömiyerine katılmamıştır. Ancak oyun ve müziği coşkuyla karşılanmış, tüm Avrupa'da ilgi ve beğeni kazanmıştır. Müziğin başarısını kabul ettikten sonra Grieg, "Sabah" ve "Dağ Kralının Mağarasında" gibi ünlü dört ölçülü konçerto süitlerini derlemiştir. Fakat ezeli korkusu olan bu çalışmasının yayınlanamayacak olması gerçeğiyle yüzleşmek zorunda kalmıştır. Dinleyiciler, eserin yayınlanması için 1980'lerin başlarında konser formunda yapılan kayıtlara kadar beklemek zorunda kalmışlardır. Bu ikisinin ünü, çalışmanın tamamından daha fazladır.

En başarılı gösteri tam versiyonudur. Grieg'in doğduğu şehrin orkestrası olan Bergen Fialmoni, şarkıcılar ve aktörler ile Ole Kristian Ruud'un kaydı uzun dialoglar nedeniyle iki saate kadar uzamaktadır. Norveç kültürü hakkında bilgi ne kadar olursa olsun, "Dağ Kralının Mağarasında" adlı bölümde Peer'in annesi Aase'nin ölümü sahnesinde haykıran troller ile canlı dramatik bir deneyim oluşturmaktadır.

Grieg'in sahne müziğinden 1888'de sırasını değiştirerek düzenlediği 1. Süit dört bölümdür.

1. Sabah (Morning Mood) , 6/8'lik ölçüde, Mi Majör tonda, çabukça ve kırsal havadaki (Allegretto pastorale) tempodadır.

Aslında piyesin dördüncü perdesinin prelüdü (ön müziği) olarak yer alan müzikte güneşin doğuşu flüt ve obuanın duygulu temasıyla canlandırılır. Yaylılar temayı alarak geliştirir ve güçlenerek yükseltirler. Grieg, ilk yorumda tiyatro orkestrası şefi Hennum2a "İlk forte'de güneşin bulutlar arasından doğduğunu hayal ettim." demiştir. Korno ana temayı üstlenince girişteki sakin atmosfer oluşur. Flütün zarif ve hafif trili ile söner. Peer Gynt, Mısır'da şafak vakti Memnon'un heykeli önünde durmaktadır.

2. Aase'nin Ölümü (Death of Aase) yalnızca yaylı çalgılar tarafından seslendirilir. 4/4'lük ölçüde, Si Minör tonda, ağırca ve kederli (Andante dolorosa) tempodadır. Üçüncü perdede, ormanda bir kulübe yapıp orada yaşayan Peer Gynt'e Solveig de evini terkederek katılacaktır. Ama o, kendini kanıtlamak için dünyaya açılacaktır. Önce annesini ziyarete gider. Ancak fakir ve dul Aase ölüm döşegindedir. Oğlu ona heyecanla hayallerini anlatırken, annesi sakin ve güzel bir ölüme kavuşur. Sürdinli yaylılar hüzünlü bir soylulukla önce yükselir. Sonra acı içinde (doloroso) kromatik olarak pesleşir. Bu matem müziği sona ermeden birkaç mezür önce daha da koyu bir renk kazanır. Aase ölmüştür.

3. Anitra'nın Dansı (Anitra's Dance) 3/4'lük ölçüde, La Minör tonda ve mazurka temposunda (Tempo di Mazurka), tümü pianissimo (çok hafif) ve yine yalnızca yaylı çalgılar için düzenlenmiş bir bölümdür. Güzel bedevi kızı Anitra'nın oynak Arap dansı için triangel de eklenmiştir. Piyesin dördüncü perdesinin altıncı sahnesinde, Peer Gynt bu kez batılı giysiler içinde bir bedevi çadırının içinde minderlere uzanmıştır. Çevresindeki kızlardan Anitra beğenisini kazanmıştır. Anitra onu dansla kandırır, sonra altın kesesini ve atını çalarak kaçar.

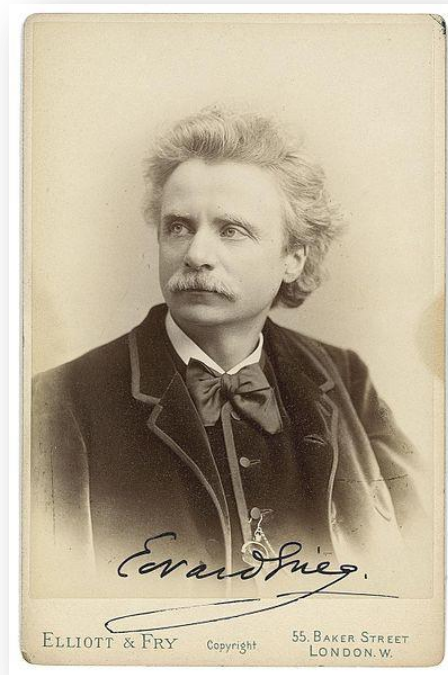
4. Dağ Kralının Mağarasında (In The Hall of The Mountain King) 4/4'lük ölçüde, Re Majör tonda, marş tarzı neşeli ve çok aksanlı (Alla marcia e molto marcato) tempodadır. İkinci perdede köylülerin aradığı Peer Gynt dağlara doğru kaçarken başını bir kayaya çarpar. Yeşil Kadın ile karşılaştığını hayal ederken karşısında Cüceler Kralı'nın kızını bulur. Ona Kraliçe Aase'nin oğlu olduğunu anlatır ve Dovre dağlarının derinliğindeki mağaraya, kralın salonuna inerler. Bu çok ünlü parça, dört mezür süren gizemli tema ile başlar. Önce viyolonsel ve baslarda, pizzicato ve piano şekilde, fagotlarla değişerek sunulur. Sonra temayı kemanlar ve obua alır, çok şiddetli bir yükselişle, adeta çılgınca tüm orkestra tarafından

duyulur. Grieg, orkestra şefi Hennum'dan bas davul ve zillerin bir Gökgürültüsü gibi patlamasını istemiştir. Piyeste de bu vahşi dansın ortasında cüceler korusu, Peer Gynt'ten prensesleri ile evlenmesini isteyerek tehdit ederler. Dağ Kralı, kızının dansa katılmasını isteyerek onları susturur. İkinci perdenin sonunda vadiden kilise çanları yankılanır. Peer Gynt bu kabustan uyanır ve Solveig'e onu unutmaması için haber gönderir.

Süre 15'

Work Title	Peer Gynt Suite No. 1
Alternative Title	
Composer	Grieg, Edvard
Opus/Catalogue Number	Op. 46
Movements/Sections	4 pieces
	1. Morning Mood
	2. Death of Åse
	3. Anitra's Dance
	4. In the Hall of the Mountain King
First Publication	1888
Piece Style	Romantic
Instrumentation	Orchestra

- Aktüze İ. Müziği Okumak. Cilt 2. Pan Yayıncılık. Nisan 2003.
- Rye M. Ed Doğanay H. 1001 Klasik Müzik. Caretta Kitapları, Eylül 2008.
- [http://imslp.org/wiki/Peer_Gynt_Suite_No.1,_Op.46_\(Grieg,_Edvard\)](http://imslp.org/wiki/Peer_Gynt_Suite_No.1,_Op.46_(Grieg,_Edvard))
- Edvard Grieg. "Peer Gynt" Suite No. 1, Op. 46
<https://www.youtube.com/watch?v=JBxBAXVP8IA>
- Anitra's dance , Peer Gynt - Perm ballet
<https://www.youtube.com/watch?v=iTxYxupxeAM>
- Grieg: Peer Gynt / Järvi - Berliner Philharmoniker
<https://www.youtube.com/watch?v=pLXNmKvLBQ>

Kazım ÇAPACI